

Capitolul 12

»Cu adevărat, acesta a fost Fiul lui Dumnezeu« Matei 27, 54

Toată creația suspină

Scriptura relatează despre o serie de evenimente care au avut loc în timpul când Isus atârna pe cruce. Aceste evenimente erau expresia vorbirii supranaturale a lui Dumnezeu – expresia a ceea ce a zis El cu privire la răstignire. Ele sunt o dovadă suplimentară a importanței deosebite a ceea ce a avut loc în acea zi direct înaintea porților Ierusalimului.

Pe străzile din oraș se înghesuiau în ziua aceea pelerinii, căci voiau să pregătească sărbătoarea de paște. Puțini au fost aceia – dacă într-adevăr au existat – care au recunoscut adevărul important, că adevăratul Miel de Paște al lui Dumnezeu a murit în ziua aceea, ca să creeze posibilitatea iertării păcatelor tuturor sfinților din toate timpurile. Cu toate că acesta era punctul de cotitură în toată istoria mântuirii, au fost puțini aceia care au acordat atenție celor ce se petreceau în Ierusalim. Și numai puțini din cei care au fost martori oculari la moartea lui Isus au înțeles ce s-a petrecut cu adevărat acolo.

Dar se pare că natura s-a oprit deodată ca să devină martor a celor ce se petreceau.

Soarele se întunecă

Prima minune care se petrece odată cu moartea lui Isus este aceea, că cerul se întunecă. Evanghelistul Matei scrie: »De la ceasul al șaselea până la ceasul al nouălea s-a făcut întuneric peste toată țara« (Matei 27, 45). Deoarece evanghelistul Matei număra orele după împărțirea iudaică a timpului, ceasul al șaselea corespundea orei prânzului. În momentul când soarele trebuia să strălucească cel mai puternic pe cer, s-a răspândit un întuneric peste toată țara, timp de trei ore.

Prin aceasta nu era vorba probabil de un întuneric total, ci mai mult de faptul că intensitatea normală de iluminare a soarelui s-a diminuat foarte mult. »Peste toată țara« este o formulare care s-ar putea referi numai la țara Israel, dar și la întreg pământul. Eu cred că soarele și-a pierdut strălucirea, așa că a luat naștere un întuneric mondial, care nu s-a limitat la o zonă în jurul Ierusalimului.

Nu putea să fie o eclipsă de soare, căci Paștele era sărbătorit totdeauna la lună plină – deci într-un moment când acest eveniment nu poate avea loc. Desigur, Dumnezeu poate să întunece lumina soarelui. În timpul lui Moise a venit întuneric peste țara Egiptului, deoarece invazia lăcustelor din timpul acela a fost așa de mare, că a dus la reducerea masivă a luminii soarelui (Exodul 10, 14-15). Pe timpul lui Iosua s-a petrecut ceva contrar: soarele a strălucit peste Israel aproape 24 de ore, oprindu-se din mers (Iosua 10, 12-14). Pe timpul lui Ezechia umbra de pe ceasul solar s-a dat cu zece trepte înapoi, părănd că pământul s-a rotit timp de aproape 40 de minute înapoi (2 Împărați 20, 9-11). Întunecarea soarelui este amintită deseori în Scriptură ca semn apocaliptic (Isaia 50, 3; Ioel 3, 15; Apocalipsa 9, 2). Amos a scris despre ultimele zile ale pământului: »În ziua aceea, zice Domnul Dumnezeu, voi face să asfințească soarele la amiază, și voi întuneca pământul ziua în amiaza mare« (Amos 8, 9).

După părerea unor părinți ai Bisericii, întunericul supranatural care a însoțit răstignirea a fost perceput în timpul acela în toată lumea. Tertulian amintește acest eveniment în cartea sa *Apologeticum* – o lucrare pentru scepticii păgâni, ea apără credința creștină: »În momentul când a murit Isus, lumina soarelui a dispărut și țara s-a întunecat la amiază. Această minune se găsește în scrierile voastre istorice și este păstrată în tradiția voastră până în ziua de astăzi.«

În toată Scriptura, întunericul este prezentat în legătură cu judecata, însă un întuneric supranatural ca acesta arată spre o judecată cu totul deosebită (compară Isaia 5, 3; Ioel 2, 2; Amos 5, 20; Țefania 1, 14-15). Există diverse interpretări ale diverșilor comentatori pe tema aceasta. Unii au argumentat că Dumnezeu a trimis întunericul ca un voal, ca să acopere suferințele și goliciunea Fiului Său. Era un act de îndurare față de Hristos. Alții consideră întunericul ca fiind o aluzie la nemulțumirea divină față de aceia care au omorât pe Hristos. Scriptura nu spune *de ce* a venit întunericul, ci relatează despre el numai ca despre un fapt. Așadar întunericul pare să arate spre judecata divină. El a venit în momentul când suferințele lui Hristos au fost cele mai mari – în cele trei ore, înainte ca să se audă strigătul Lui: »Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?« (Matei 27, 46). Poate să arate și judecata lui Dumnezeu venită asupra lui Hristos, atunci când purta vina noastră în trupul Său.

Oricum ar fi: întunericul arată cu certitudine că crucea a fost un loc al judecății. În acele ore îngrozitoare de întuneric Hristos ocupa locul nostru, când mânia lui Dumnezeu se revărsa asupra Lui din cauza fărâdelegilor noastre. Și acesta poate să fie motivul pentru care relatarea biblică unește punctul culminant al întunericului cu strigătul lui Hristos adresat lui Dumnezeu: »Și pe la ceasul al nouălea, Isus a strigat cu glas tare: „Eli, Eli, Lama Sabactani?“, adică: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?“ Unii din cei ce stăteau acolo, când au auzit aceste vorbe, au zis: „Strigă pe Ilie!“« (Matei 27, 46-47).

Eli, în ebraică înseamnă Dumnezeu. (Evanghelistul Marcu folosește cuvântul aramaic înrudit *Eloi*.) *Lama sabactani* este în limba aramaică și înseamnă »Pentru ce M-ai părăsit?« Deoarece limba aramaică era limbajul uzual din regiunea aceea, este greu de presupus că tuturor celor care stăteau în jurul crucii le-a scăpat înțelesul adevărat al cuvintelor Lui. Remarca lor (»Strigă pe Ilie!«) era o răstâlmăcire conștientă a cuvintelor Lui. Aceasta arăta din nou cât de obraznici și de sadici au fost batjocoritorii lui Hristos față de El.

Comportarea lor arată că ei voiau să-L batjocorească: »Și îndată, unul din ei a alergat de a luat un burete, l-a umplut cu oțet, l-a pus într-o trestie, și l-a dat să bea. Dar ceilalți ziceau: „Lasă, să vedem dacă va veni Ilie să-L mântuiască.“« (Matei 27, 48-49). Acela care a alergat și a luat oțet a făcut-o cu o înfățișare de sfințenie prefăcută. Cu toate că în realitate el batjocorea pe Isus, a simulat că este îndurător și atent față de El. În felul acesta au mai adăugat o batjocură la celelalte acțiuni de batjocură ale lor. Oțetul nu putea nicidecum să învioreze pe acela care suferea într-o măsură așa de mare cu țesăturile uscate, cu toate că băutura putea să fie folositoare în condiții normale.

Da, scurt după aceea Hristos a rostit rugămintea pe care am studiat-o: »Mi-e sete« (Ioan 19, 28). Oțetul a fost singura băătură care I s-a oferit. De data aceasta oțetul era la îndemână (versetul 29), căci unul din cei prezenți și-a exprimat mai înainte, în chip diabolic, batjocura lui față de Isus. Însă la strigătul de părăsire al lui Isus, ceilalți care stăteau acolo nu au permis celui ce cu aparența de sfințenie voia să ajute aparent pe Isus, și au zis: »Lasă, să vedem dacă va veni Ilie să-L mântuiască.« Cu tot întunericul funest, ei se desfătau la suferințele lui Hristos. Nu au permis nimănui să ofere o învioreare lui Hristos – chiar dacă aceasta nu ajuta cu nimic celui crucificat, ci Îl batjocureau și mai mult.

Evanghelistul Matei arată că batjocura a durat până în ultimele momente. În acest timp, când batjocoritorii încă nu amuțiseră, trebuie Hristos să fi spus: »Mi-e sete.« I s-a oferit un burete plin cu oțet. Evanghelistul Matei relatează apoi: »Isus a strigat iarăși cu glas tare.« Strigând »Tetelestai!«, S-a predat cu voce tare în mâinile lui Dumnezeu: și »Și-a dat duhul« (Matei 27, 50).

Perdeaua Templului se rupe

În momentul morții lui Hristos au urmat o serie de minuni. Evanghelistul Matei scrie: »Și îndată perdeaua dinlăuntrul Templului s-a rupt în două, de sus până jos« (Matei 27, 51).

Perdeaua dinlăuntrul Templului era o perdea groasă care închidea intrarea în Sfânta Sfințelor în Templul din Ierusalim. Acesta era locul unde era păstrat Chivotul, ca simbol a prezenței sfinte a lui Dumnezeu. Istoricul Iosephus descrie perdeaua ca o țesătură ornamentată artistic, confecționată din purpură albastră.

Există un singur om, care intra în spatele perdelei – marele preot. El intra numai odată pe an, și anume în ziua ispășirii, cu această ocazie ducea sângele jertfei înlăuntru. Perdeaua avea o importanță simbolică deosebită. Aceasta arată că »drumul în Locul prea sfânt nu era încă deschis« (Evrei 9, 8). Cu alte cuvinte: ea amintea permanent că, din cauza păcatelor, oamenii nu puteau veni înaintea lui Dumnezeu. Faptul că jertfa pentru păcat se aducea în fiecare an – și multe alte jertfe se aduceau zilnic – arată că jertfirea animalelor nu putea să facă ispășire permanentă pentru păcat și nici nu putea să înlăture păcatul. »Căci este cu neputință ca sângele taurilor și al țapilor să șteargă păcatele« (Evrei 10, 4).

»Dar Hristos a venit ca Mare Preot al bunurilor viitoare, a trecut prin cortul acela mai mare și mai desăvârșit, care nu este făcut de mâini, adică nu este din zidirea aceasta; și a intrat, odată pentru totdeauna, în Locul prea sfânt, nu cu sânge de țapi și de viței, ci cu însuși sângele Său, după ce a căpătat o răscumpărare veșnică« (Evrei 9, 11-12). Prin faptul că perdeaua s-a rupt în momentul când Isus a murit, într-un mod dramatic s-a arătat că jertfa Sa a făcut o ispășire veșnică a păcatelor și drumul în Locul prea sfânt a devenit liber. De fapt în momentul morții Lui a fost desființată toată ordinea levitică cu ceremoniile ei și jertfele de animale – da, chiar și cu preoții ei. Cei mântuiți au acum intrare liberă directă la Tronul harului și nu mai au nevoie de preoți și de ritualuri (compară cu Evrei 4, 16).

Prin faptul că perdeaua s-a rupt de sus în jos, a devenit clar că Dumnezeu Însuși a fost cel care a înlăturat această perdea de despărțire. El a spus de fapt: »Fiul Meu a înlăturat această perdea. Ea nu mai există, deoarece Isus a adus odată pentru totdeauna o singură jertfă desăvârșită, care curăță pentru totdeauna de păcatele lor pe cei mântuiți. Drumul în prezența Mea sfântă este deschis pentru toți credincioșii. Toți se pot apropia liberi și nestingheriți.«

În momentul când perdeaua s-a rupt, Templul era plin de vizitatori, veniți să sacrifice mielul lor de paște. Potrivit gândurilor lui Dumnezeu, momentul când mii de miei erau sacrificați corespundea exact orei în care adevăratul Miel de Paște a murit. El era adevăratul Miel, pe care toți ceilalți miei de paște îl simbolizau. Da, în El s-a împlinit pe deplin *toată* simbolistica slujirii la Templu. Începând din ziua aceea toate ceremoniile de la Templu și-au pierdut însemnătatea, deoarece tot ceea ce ele simbolizau venise deja. La patruzeci de ani după aceea Titus va distruge Ierusalimul. Atunci și Templul va fi complet distrus. Dar adevăratul sfârșit al rânduiei jertfelor alttestamentale nu a avut loc în anul 70 după Hristos, când a fost distrus Templul. Ele au încetat în acest moment, în care Isus a murit, când Dumnezeu în suveranitatea Lui a declarat pentru veșnicie moartea lui Hristos ca fiind o jertfă suficientă pentru păcate, rupând perdeaua Templului în chip supranatural de sus până jos și făcând liber drumul care duce în prezența Sa.

Pământul se cutremură

Exact în momentul când Hristos a murit a avut loc o altă minune. »Pământul s-a cutremurat, stâncile s-au despiciat« (Matei 27, 31). Un cutremur la care stâncile s-au despiciat era un eveniment natural deosebit. (Mulțimea adunată în Templu a considerat probabil că perdeaua Templului s-a rupt din cauza cutremurului). Un cutremur cu o așa intensitate trebuie să fi provocat groază tuturor locuitorilor țării iudeilor. Cu toate că cutremurele erau fenomene relativ

frecvente, un cutremur ca acesta, la care stâncile s-au despicat, trebuie să fi copleșit pentru câteva minute tot orașul Ierusalim.

Cutremurele – ca și întunericul – sunt folosite deseori în Scriptură pentru a prezenta judecata divină. Ele atrăgeau atenția în mod deosebit asupra mâniei lui Dumnezeu. Când Moise a întâmpinat pe Dumnezeu pe Sinai, ca să primească tablele Legii, se spune în Exodul 19, 18: » ... tot muntele se cutremura cu putere«. David scrie: »Atunci s-a zguduit pământul și s-a cutremurat, temeliile munților s-au mișcat, și s-au clătinat, pentru că El se mâniase« (Psalmul 18, 7). »S-a cutremurat pământul, s-au topit cerurile, dinaintea lui Dumnezeu, s-a zguduit Sinai dinaintea lui Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel« (Psalmul 68, 8). Prorocul Naum scrie:

»Domnul este îndelung răbdător, dar de o mare tărie; și nu lasă nepedepsit pe cel rău. Domnul umblă în furtună și în vârtej, și norii sunt praful picioarelor Lui.

El mustră marea și o usucă, face să sece toate râurile; Basanul și Carmelul tânjesc, și floarea Libanului se vestejește.

Se clatină munții înaintea Lui, și dealurile se topesc; se cutremură pământul înaintea Lui, lumea și toți locuitorii ei.« (Naum 1, 3-5)

Cartea Apocalipsei arată că ultima judecată asupra pământului va începe cu un cutremur mondial, care va fi mai puternic decât toate cutremurele care au avut loc până atunci (vezi Evrei 12, 26-27; Apocalipsa 6, 14-15).

Aceasta arată că un cutremur provocat de Dumnezeu, ca în cazul de față, prezintă mânia lui Dumnezeu. La cruce, din cauza păcatului, a fost revărsată mânia lui Dumnezeu asupra Fiului lui Dumnezeu. Dumnezeu a dat un semn, care nu putea fi trecut cu vederea, atunci când cutremurul a avut loc chiar în momentul când lucrarea de ispășire înfăptuită de Hristos a atins punctul culminant. Probabil că a arătat spre mânia Lui, din cauză că păcatul L-a costat așa de mult pe Fiul Său.

Morții înviază

Exact în momentul când Hristos a murit, a avut loc o altă minune: »Mormintele s-au deschis și multe trupuri ale sfinților care muriseră, au înviat. Ei au ieșit din morminte, după învierea Lui, au intrat în sfânta cetate, și s-au arătat multora« (Matei 27, 52-53).

Multe morminte din Ierusalim și din jurul Ierusalimului sunt până în zilele de astăzi cavități săpate în stâncă și așezate la parter, respectiv, numai puțin deasupra pământului. Cutremurul a fost destul de puternic, ca să poată sfărâma astfel de morminte. Dar nu în aceasta consta minunea – aceasta putea să aibă loc la fiecare cutremur. Marea minune consta în aceea că din mormintele sfărâmate au ieșit morții înviați.

Dintre toții scriitorii evanghelilor, numai evanghelistul Matei amintește acest eveniment. Unii au considerat aceasta un motiv pentru a putea pune la îndoială credibilitatea evanghelistului Matei. Ei au zis că un eveniment de așa proporții ar fi trebuit să atragă atenția întregului Ierusalim, dacă într-adevăr a avut loc. Dar nu este nici un motiv pentru a considera că această minune trebuia neapărat să atragă atenția poporului. Pare mai degrabă să fi fost o minune care s-a desfășurat în liniște, cu toate că era așa de spectaculară.

Cu toate că »multe trupuri ale sfinților care muriseră au înviat«, nu toți sfinții morți au înviat. Cei înviați erau mai degrabă reprezentanții aleși ai unei cete mari de sfinți, care erau îngropați în Ierusalim și în împrejurimile acestuia. Cu toate că nu se spune numărul celor care au înviat, noțiunea »multe trupuri« s-ar putea referi la câteva zeci de trupuri sau chiar mai puțin. (Aceștia sunt însă mulți, dacă ținem seama că evanghelistul Matei scrie despre oameni care au fost eliberați din temnițe de piatră și aduși la viață!) Și totuși minunea pare să nu fi fost observată, cu toate că era senzațională.

Să observăm însă că cei care au înviat au apărut în Ierusalim abia după învierea lui Isus. Nu ni se relatează unde au fost în perioada dintre ieșirea lor din morminte și până la înfățișarea lor în

Ierusalim. Faptul că apariția lor are loc după învierea lui Isus ne amintește că El este Cel dintâi care a înviat dintre cei morți (1 Corinteni 15, 20).

Acești sfinți înviați au ieșit probabil dintre cei morți cu trupuri glorificate. Trupul lor a fost făcut apt pentru cer (spre deosebire de trupul neglorificat, ca de exemplu al lui Lazăr după învierea sa). Ei »s-au arătat multora« (Matei 27, 53). Cu toate că nu se dau detalii, *cât de mulți* au fost aceia care i-au văzut, au fost totuși câțiva care, ca martori oculari, puteau să depună mărturie despre minune. Când a scris Matei evanghelia sa, cu siguranță unii dintre acești martori oculari erau în viață. Chiar dacă nici evanghelistul Matei nu ne spune ce s-a întâmplat cu acești sfinți care au înviat, putem totuși fi siguri că la scurt timp după învierea lui Isus au fost luați în slavă.

Apariția lor a dovedit că Hristos a biruit moartea – nu numai moartea proprie, ci și pe cea a tuturor sfinților. Cândva va fi așa, că »*toți* cei din morminte vor auzi glasul Lui, și vor ieși afară din ele« (Ioan 5, 28-29). Această minune arunca o rază de lumină asupra ultimei mari învieri.

Sutașul devine mântuit

Însă cea mai însemnată minune care a avut loc în clipa morții lui Isus a fost probabil mântuirea sutașului, care era responsabil cu supravegherea răstignirii. Când lucrarea de ispășire făcută de Hristos a fost încheiată, puterea ei nemaipomenită de mântuire a lucrat deja în viața aceluia care erau în imediata apropiere a Lui. În evanghelia după Matei se spune: »Sutașul, și cei ce păzeau împreună cu el, când au văzut cutremurul de pământ și cele întâmplare, s-au înfricoșat foarte tare, și au zis: „Cu adevărat, acesta a fost Fiul lui Dumnezeu!” « (Matei 27, 54).

Un sutaș (centurion) roman comanda o unitate de o sută de oameni (sau o „centurie”), cea mai mică unitate a unei legiuni romane. Armata romană avea în tot imperiul mai mult de 25 de legiuni. Fiecare legiune avea șase mii de oameni și era împărțită în zece cohorte de câte șase sute de oameni. Fiecare cohortă avea trei manipule, acestea la rândul lor erau împărțite în două centurioane. Fiecare centurion era comandat de un sutaș. Oamenii de bază erau de obicei ofițeri de profesie și erau considerați oameni de război căliți.

Deoarece ofițerul acesta se găsea printre cei ce supravegheau pe Isus, se pare că el era cel care a fost însărcinat cu supravegherea și execuția răstignirii lui Hristos – și probabil și a celorlalți doi tâlhari. El și oamenii lui au fost martorii oculari a celor întâmplare, din momentul când Isus a fost adus în Pretoriu. Din clipa aceea ei L-au supravegheat. (Este chiar probabil ca sutașul și unii din oamenii unității lui să fi fost aceia care cu o noapte mai înainte au prins pe Isus. Dacă aceasta este adevărat, atunci ei sunt martori oculari chiar de la începutul drumului suferințelor.) Ei au văzut cum Isus a tăcut, atunci când I se aduceau învinovățiri de către dușmanii Lui. Aceiași soldați L-au legat de un stâlp, pentru a-L biciui, și au privit cum El a suportat cu farmec și cu maestrate liniștită acele torturi îngrozitoare. Ei înșiși L-au batjocorit fără milă, îmbrăcându-L cu o manta de soldat decolorată, simulând că este îmbrăcăminte regală. L-au lovit cu trestia în cap, pe care, în chip batjocoritor, I-au pus-o în mână ca sceptru. Tot acești soldați au împletit o cunună de spini, care au pătruns fără milă în pielea capului Lui, atunci când I-au pus-o pe cap. L-au scuipat, L-au batjocorit și L-au maltratată în tot felul posibil. În toate acestea au văzut cum El a suportat chinurile, fără să blastăme sau să amenințe pe vreunul din aceia care Îl chinuiau.

După toate probabilitățile, soldații au auzit că Pilat a declarat de mai multe ori pe Isus nevinovat. Ei au știut foarte bine, că Isus nu era vinovat de niciuna din acușările care I se aduceau, pe baza cărora ar fi putut fi amenințate interesele romane. Trebuie să fi fost foarte mirați, cât de mult se deosebea El de criminalii care erau crucificați împreună cu El. Probabil că la început au fost de părere că El este un smintit. Dar cu timpul au putut vedea că El nu era un smintit. El nu se încadra în niciuna din categoriile victimelor sutelor de crucificări, pe care probabil le-au supravegheat.

Măreția lui Hristos nu a avut nicio influență vizibilă asupra acestor soldați până în acest moment. Ei erau bărbați insensibili, și au tratat pe Isus în felul acesta, nu din cauză că El a

suportat liniștit tot ce I s-a făcut. Nevinovăția Lui vădită nu le-a stârnit niciun fel de compasiune. Nu au avut niciun fel de milă pentru El. Erau soldați de profesie, instruiți să execute poruncile primite. De aceea, cu simțul datoriei au bătut în cuie mâinile și picioarele lui Isus. Au ridicat crucea, lăsând-o să cadă în groapa pregătită pentru fixarea ei. Au tras la sorți pentru cămașa Lui. După aceea s-au așezat ca să-L vadă cum moare.

Dar moartea lui Hristos s-a deosebit de toate răstignirile la care au luat parte până atunci. Au auzit cum El S-a rugat pentru ucigașii Lui. Au văzut cu câtă demnitate suporta suferința. Au auzit strigătul Lui adresat lui Dumnezeu. Au trăit cele trei ore de întuneric. Și când acestui întuneric i-a urmat cutremurul de pământ, exact în clipa morții lui Hristos, soldaților nu le-a mai rămas nimic altceva de făcut, decât să recunoască că El a fost Fiul lui Dumnezeu.

Evangelistul Marcu spune că în felul în care a strigat Isus era ceva tainic, pe care sutașul nu putea să-l atribuie decât numai supranaturalului. Probabil că a fost tăria strigătului Lui, pe care nu o aștepti de la un om slăbit ca El. Evangelistul Marcu scrie: »Sutașul, care sta în fața lui Isus, când a văzut că Și-a dat astfel duhul, a zis: „Cu adevărat, omul acesta era Fiul lui Dumnezeu!”« (Marcu 15, 39).

Evangelistul Matei spune că cutremurul de pământ a avut loc în același moment cu ultimul strigăt al lui Isus, care a convins pe sutaș și soldații lui că Isus este Fiul lui Dumnezeu: »... când au văzut cutremurul de pământ și cele întâmplate, s-au înfricoșat foarte tare« (Matei 27, 54).

Să observăm că evangelistul Matei lasă să se recunoască că toți soldații au avut aceeași reacție. Când a avut loc cutremurul de pământ »(ei) sau înfricoșat foarte tare«. În greacă se folosește aici o expresie care descrie o frică foarte mare. Ea se aseamănă cu expresia folosită de evangelistul Matei să descrie reacția celor trei ucenici de pe Muntele transfigurării, atunci când s-a descoperit slava lui Hristos (Matei 17, 6). O astfel de frică se poate constata la oamenii care au descoperit deodată adevărul cu privire la identitatea lui Isus (compară cu Marcu 4, 41; 5, 33).

Când soldații adunați în jurul crucii au auzit strigătul lui Isus, L-au văzut cum a murit și apoi deodată au simțit cum se cutremură pământul, tuturor le-a devenit deodată foarte clar, că ei au răstignit pe Fiul lui Dumnezeu. Au fost cuprinși de frică. Nu era numai cutremurul, de care se temeau. Mult mai mult au fost cuprinși de frică, deoarece au recunoscut deodată că Isus era nevinovat. Și El era *nu numai* nevinovat, ci era exact ceea ce spusese cu privire la Sine. Ei au omorât pe Fiul lui Dumnezeu. Sutașul s-a gândit la acuzarea adusă de marele sfat (»S-a făcut pe Sine Fiul lui Dumnezeu«; Ioan 19, 7). După ce a privit pe Isus pe tot drumul suferințelor Lui, de la început și până la sfârșit, a rostit în acest moment sentința lui: »Cu adevărat, acesta a fost Fiul lui Dumnezeu!«

Aceste cuvinte erau evident expresia unei credințe adevărate. În evanghelia după Luca se spune: »... a slăvit pe Dumnezeu și a zis: „Cu adevărat, Omul acesta era neprihănit!”« (Luca 23, 47) Prin aceasta sutașul și soldații care îi erau supuși au fost primii care după răstignirea lui Hristos au mărturisit că sunt de partea Lui: ei au venit la credință exact în momentul când Și-a dat duhul.

Întâmplarea dramatică se sfârșește

Evangelistul Ioan relatează că membrii sfatului pe parcursul zilei voiau să dispună coborârea de pe cruce a trupurilor celor răstigniți, ca să nu rămână peste noapte acolo și astfel să profaneze Sabatul. »De frică să nu rămână trupurile pe cruce în timpul Sabatului, - căci era ziua Pregătirii, și ziua aceea de sabat era o zi mare - Iudeii au rugat pe Pilat să zdrobească fluierile picioarelor celor răstigniți, și să fie luați de pe cruce.« (Ioan 19, 31).

Sabatul era »o zi mare«, deoarece era ziua care urma după sărbătoarea de Paște și acea zi de odihnă aparținea sărbătorii azimilor. În faptul că membrii sfatului, cu intenții ipocrite, susțineau intangibilitatea marelui Sabat, se arată toată ironia cu privire la felul în care ei au tratat pe Domnul Sabatului (compară cu Marcu 2, 28). Însă aceasta lasă să se recunoască din nou cum în

toate lucrurile pe ei îi interesa numai aspectul exterior și nu esența lucrurilor. În legea Vechiului Testament (Deuteronom 21, 23) se găsea interdicția strictă, ca trupul mort al unui om spânzurat pe lemn nu trebuia să rămână peste noapte acolo, ci trebuia înmormântat. Se poate presupune cu multă siguranță că cele mai multe victime ale crucificării înfăptuite de romani au rămas multe zile atârând pe cruce. Dar deoarece tocmai începea sărbătoarea Paștelui și acesta era un Sabat deosebit de sărbătoare, potrivit voii membrilor sfatului, legea iudaică trebuia respectată. De aceea au rugat pe Pilat, ca trupurile să nu rămână peste noapte pe cruce. Ei își ocroteau înfățișarea lor aparent evlavioasă, însă și prin aceasta urmăreau intențiile lor, omorârea lui Isus – și cât mai repede posibil.

Așa cum am remarcat în capitolul 10, zdrobirea picioarelor era garanția că moartea va veni scurt timp după aceea: nu se mai putea ridica pe picioare, ca să preia greutatea corpului, diafragma se strângea, așa că respectivul nu mai putea să respire. Victima se sufoca în câteva minute. Această practică crudă făcea ca persoana respectivă să moară în chinuri îngrozitoare.

Soldații trimiși de Pilat au venit la locul crucificării cu intenția clară să zdrobească picioarele victimelor. Evanghelistul Ioan scrie:

»Ostașii au venit deci, și au zdrobit fluierile picioarelor celui dintâi, apoi pe ale celuiilalt, care fusese răstignit împreună cu el. Când au venit la Isus, și au văzut că murise, nu l-au zdrobit fluierile picioarelor; ci unul din ostași l-a străpuns coasta cu o suliță; și îndată a ieșit din ea sânge și apă. Faptul acesta este adevărat de cel ce l-a văzut; mărturia lui este adevărată, și el știe că spune adevărul, pentru ca și voi să credeți. Aceste lucruri s-au întâmplat, ca să se împlinească Scriptura: „Niciunul din oasele Lui nu va fi sfărâmat.”« (Ioan 19, 32-36).

Picioarele celor doi tâlhari au fost zdrobite. În câteva minute tâlharul mântuit a fost cu Domnul în Paradis, care S-a dus înaintea lui în slavă.

Soldații au constat că Isus murise deja. De aceea s-au hotărât să nu-l zdrobească picioarele. În schimb l-au străpuns coasta cu o suliță, ca să se convingă că era mort. Sângele și apa care a curs din coastă au fost dovada că murise. Lichidul apos a fost probabil serul care se strânsese în pericard (membrana care înconjoară inima). Prin faptul că a curs sânge se putea recunoaște că sulița a străpuns inima, respectiv aorta și pericardul. Faptul că sângele și apa au ieșit din aceeași rană ca componente deosebite, pare să arate că moartea a avut loc înainte de a fi străpuns. Sângele lui Hristos se găsea de aceea – chiar și în domeniul inimii – deja în procesul de coagulare.

În evanghelia după Marcu 15, 43-44 se spune că Iosif din Arimateea a venit la Irod, după moartea lui Isus, și l-a rugat să-i dea trupul lui Isus. »Pilat s-a mirat că murise așa de curând; a chemat pe sutaș, și l-a întrebat dacă a murit demult.« Faptul că Hristos a murit așa de repede a mirat pe toți cei care au participat la multe execuții prin crucificare. Hristos a murit cu câteva ore mai înainte de momentul așteptat în cazul morții victimelor crucificate. (Să ne amintim că răstignirea trebuia să mărească nespus de mult chinul victimelor, ea prelungind procesul de moarte.)

Dar Hristos a murit așa devreme dintr-un motiv bine întemeiat: El a dovedit ce a spus cândva conducătorilor iudei: »Tatăl Mă iubește, pentru că Îmi dau viața, ca iarăși s-o iau. Nimeni nu Mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de la Mine. Am putere s-o dau, și am putere s-o iau iarăși: aceasta este porunca, pe care am primit-o de la Tatăl Meu« (Ioan 10, 17-18). El era suveran – chiar și atunci când era vorba să se decidă clipa morții sale.

Chiar și faptul că soldații nu l-au zdrobit picioarele, a împlinit o altă prorocie a Vechiului testament: »Toate oasele I le păzește, ca niciunul din ele să nu I se sfărâme« (Psalmul 34, 20). În felul acesta Hristos a fost Cel care a acționat suveran în tot timpul crucificării, de la început și până la sfârșit. Voia Tatălui s-a împlinit în totul, și totodată s-au împlinit zeci de profeții ale Vechiului Testament.

Cu toate că Hristos murise, moartea nu l-a biruit. În prima zi a săptămânii a ieșit biruitor din mormânt și S-a arătat viu la sute de martori oculari (1 Corinteni 15, 5-8). El nu a făcut numai ispășirea păcatelor, ci El a dovedit totodată că este Domn peste moarte.

Învierea lui Hristos a fost pecetea recunoașterii divine a ispășirii pe care El a câștigat-o prin moartea Sa. Apostolul Pavel a scris, că Isus a fost »în ce privește duhul sfințeniei dovedit cu putere că este Fiul lui Dumnezeu, prin învierea morților« (Romani 1, 4). De aceea învierea a oferit dovada clară, de netăgăduit și solidă a morții ispășitoare a lui Hristos. În privința aceasta este valabil și aspectul invers. Crucea și lucrarea înfăptuită acolo oferă învierii însemnătatea ei.

Dacă s-ar dori să se relateze despre evenimentele și martorii oculari la evenimentul învierii lui Hristos, s-ar putea scrie o carte. De aceea aici nu este posibil să se studieze relatările biblice cu privire la înviere. (Probabil că într-o zi, dacă Domnul va voi, voi avea ocazia să scriu o astfel de carte.) Este însă remarcabil că învierea este unul din evenimentele istoriei cel mai cercetat și cel mai bine confirmat. Dușmanii Evangheliei au încercat desperați, din timpul apostolilor și până astăzi, să pună la îndoială relatările martorilor oculari cu privire la învierea lui Isus. Toate ostelenile lor în privința aceasta au eșuat și vor eșua în continuare.

Este deosebit de important că mesajul primilor creștini a avut ca temă primordială *moartea* lui Hristos și *învierea* Lui. »Noi propovăduim pe Hristos cel răstignit« (1 Corinteni 1, 23). »Căci n-am avut de gând să știu între voi altceva decât pe Isus Hristos și pe El răstignit« (Romani 2, 2). »În ce mă privește, departe de mine gândul să mă laud cu altceva, decât cu crucea Domnului nostru Isus Hristos« (Galateni 6, 14).

De ce a scos Pavel așa de mult în evidență moartea lui Hristos, înloc să evidențieze învierea, care era triumful Lui asupra morții? Deoarece – ca să accentuăm încă o dată – învierea lui Hristos fără lucrarea de ispășire înfăptuită la cruce ar fi fost numai o minune, înaintea căreia te dai înapoi și o admiri. Nu ar avea nicio influență personală asupra noastră. Dar dacă »am murit împreună cu Hristos« - adică, dacă El a murit în locul nostru și pentru noi – atunci »credem că vom și trăi împreună cu El« (Romani 6, 8). Deoarece El a murit și a luat asupra Lui pedeapsa pentru păcatele noastre, avem parte și de învierea Lui. Acesta este înțelesul afirmației din Romani 6.

De aceea să nu desconsiderăm însemnătatea morții lui Hristos, atunci când ne pregătim să sărbătorim învierea Lui. Crucea oferă însemnătate vieții de înviere. Numai atunci când suntem legați cu El și ne-am făcut una cu El în moartea Lui, putem să fim siguri că vom fi una cu El printr-o înviere asemănătoare cu a Lui (Romani 6, 5).

De aceea miezul și inima mesajului Evangheliei este »Isus Hristos, și pe El răstignit«. Și dorința cea mai mare a fiecărui credincios să fie – ca să ne exprimăm împreună cu apostolul Pavel - »Să-L cunosc pe El și puterea învierii Lui și părășia suferințelor Lui, și să mă fac asemenea cu moartea Lui; ca să ajung cu orice chip, dacă voi putea, la învierea din morți« (Filipeni 3, 10-11).